Załącznik nr 1 do Zarządzenia 15/2025
Wójta Gminy Skrwilno
z dnia 5 marca 2025 roku

Standardy Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy Skrwilno

§ 1
Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy Skrwilno jest mowa o:
   1) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę, która nie ukończyła osiemnastu lat;
   2) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
   3) **Personelu** – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w Urzędzie Gminy Skrwilno na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy wolontariackiej, umowy/skierowania do odbycia stażu lub innego stosunku prawnego, która z racji pełnionej funkcji lub zadań może mieć (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi w związku z uczestnictwem w działalności, o której mowa w art. 22b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1802), realizowanej przez komórkę organizacyjną Urzędu Gminy Skrwilno, w której jest zatrudniona;
   4) **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy Skrwilno;
   5) **Ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§ 2
Cele Standardów

1. Celem Standardów jest:
   1) zwrócenie uwagi personelu, podmiotów współpracujących z Urzędem Gminy Skrwilno i ich personelu, a także opiekunów małoletnich, na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
   2) określenie zakresu obowiązków personelu w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
   3) określenie procedury interwencji personelu w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich.

§ 3
Zasady bezpiecznej rekrutacji

1. Każda osoba przed nawiązaniem stosunku pracy w Urzędzie Gminy Skrwilno lub jej dopuszczeniem do działalności, o której mowa w art. 22b ust. 1 pkt 2 ustawy, zostanie zweryfikowana w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
2. Każda osoba, o której mowa w ust. 1 jest zobowiązana do przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (w tym przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Każda osoba z personelu po podjęciu zatrudnienia w Urzędzie Gminy Skrwilno ma obowiązek zapoznać się ze Standardami, a fakt zapoznania się i przyjęcia Standardów do stosowania i przestrzegania poświadcza poprzez złożenie stosownego oświadczenia, opatrzonego własnoręcznym podpisem. Oświadczenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, zostaje złożone do akt osobowych pracownika.

§ 4

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem

1. Obowiązkiem personelu jest dbanie o bezpieczeństwo małoletnich w przypadku jakiegokolwiek kontaktu z nimi, szacunek wobec ich godności oraz uwaga na ich potrzeby, oczekiwania i predyspozycje, z uwzględnieniem umiejętności rozwojowych małoletniego, możliwości wynikających z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych.
2. Obowiązkiem każdej osoby z personelu jest utrzymywanie profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowe rozważenie, czy jej reakcja, komunikacja bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
3. Standardem działania personelu wobec małoletnich jest zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z małoletnimi, gotowość udzielenia wsparcia i rozmowy, a także okazywanie zrozumienia i zainteresowania.
4. Obowiązkiem każdej osoby z personelu jest równe i niedyskryminujące traktowanie każdego małoletniego bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
5. Obowiązkiem każdej osoby z personelu jest działanie w stosunku do małoletnich w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
6. Personel zobowiązany jest:
   1) odnosić się do małoletnich z szacunkiem;
   2) wysłuchać i starać się udzielić odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i wieku małoletnich;
   3) zachować szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnimi, wykazując zrozumienie i wyczucie;
   4) zwracać uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy małoletnimi, a w szczególności być wyczulonym na: znęcanie fizyczne, psychiczne, znieważanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie i zawstydzanie, używanie wulgaryzmów, podnoszenie głosu (krzyk), stosowanie gróźb, zastraszanie lub inne niedozwolone zachowania.
7. W relacji personelu z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:
   1) stosowanie wobec małoletniego przemocy w jakiejkolwiek formie, w tym fizycznej, psychicznej, werbalnej, emocjonalnej czy seksualnej;
   2) wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy, wieku lub przewagi fizycznej;
   3) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie;
   4) podnoszenie głosu (krzyk), chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie), wywoływanie lęku;
   5) zachowywanie się w obecności małoletnich w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
   6) kontakt fizyczny, który mógłby zostać negatywnie zinterpretowany;
   7) kontakt fizyczny, wiążący się z jakąkolwiek gratyfikacją bądź wynikający z relacji władczej;
   8) proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z małoletnimi lub w ich obecności;
   9) zapraszanie małoletniego do miejsca zamieszkania personelu oraz spotykanie się z małoletnim w innych miejscach, poza godzinami wykonywania czynności służbowych;
   10) nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (np. prywatny telefon, e-mail, komunikatory, przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych).

§ 5

Ochrona danych osobowych

1. Dane osobowe małoletnich są chronione zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) oraz obowiązującymi w Urzędzie przepisami wewnętrznymi i procedurami.

2. Każda osoba z personelu posiadająca dostęp do danych osobowych małoletnich ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

3. Dane osobowe małoletnich mogą być wykorzystywane wyłącznie w celach, w których zostały zebrane.

4. Dane osobowe małoletnich mogą być udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym do ich otrzymania.

5. Informacje o małoletnim mogą być udostępniane wyłącznie osobom i organom uprawnionym, legitymującym się podstawą prawną do ich uzyskania.

§ 6
Przetwarzanie wizerunku małoletniego

1. Rejestracja i przetwarzanie wizerunku małoletniego, w tym także przechowywanie materiałów zawierających wizerunek małoletniego, odbywa się na zasadach określonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i zgodnie z przepisami i procedurami obowiązującymi w Urzędzie Gminy Skrwilno.

2. Rejestrując i przetwarzając wizerunek małoletniego należy kierować się odpowiedzialnością i rozwagą, na celu mając przede wszystkich ochronę jego dóbr osobistych.

3. Niedozwolone jest rejestrowanie i przetwarzanie wizerunku małoletniego w sytuacjach, które mogą naruszać jego godność, prywatność i bezpieczeństwo, a także w kontekście mogącym wywołać negatywne skojarzenia lub stygmatyzację małoletniego.

4. Poza przypadkami określonymi w ogólnie obowiązujących przepisach prawa, niedozwolone jest rejestrowanie i przetwarzania wizerunku małoletniego bez świadomej, jednoznacznie i dobrowolnie wyrażonej zgody rodzica lub opiekuna prawnego.

5. Zgoda na wykorzystanie wizerunku małoletniego musi zostać poprzedzona wyraźną informacją o sposobie wykorzystania zdjęć lub nagrań i miejscu ich ewentualnej publikacji.

6. Zgoda na wykorzystanie wizerunku małoletniego wyrażana jest w formie pisemnej. Zgoda musi precyzyjnie określać miejsca, sposób i kanały publikacji wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres jego udostępnienia.

7. Jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców lub opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

8. W trakcie wydarzenia lub aktywności personel jest zobowiązany do zapewnienia, aby osoby uczestniczące w wydarzeniu lub aktywności – zarówno małoletni jak i osoby pełnoletnie – nie naruszały postanowień, o których mowa w ust. 1–7, w szczególności, aby wizerunek małoletniego nie był rejestrowany bez uprzedniej zgody rodzica lub opiekuna prawnego.

§ 7
Zasady korzystania z Internetu

1. Jeżeli komórka organizacyjna Urzędu Gminy Skrwilno zapewnia małoletnim dostęp do Internetu, podejmuje ona działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

2. Jeżeli komórka organizacyjna Urzędu Gminy Skrwilno zapewnia małoletnim dostęp do Internetu może się on odbywać wyłącznie pod nadzorem personelu, na wyznaczonych komputerach należycie zabezpieczonych, zgodnie z ust. 1.

3. Personel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas organizowanych wydarzeń lub aktywności.

§ 8

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni ma prawo do jasnej i przekazanej w zrozumiały dla siebie sposób informacji na temat obowiązujących go norm i zasad postępowania, reguł bezpieczeństwa oraz praw związanych z organizowanym wydarzeniem lub aktywnością.
2. Małoletni zobowiązany jest do przestrzegania norm i zasad postępowania, reguł bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1.
3. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem, respektują prawa i wolności osobiste innych małoletnich, w szczególności prawo do własnych poglądów, wyglądu i zachowania.
4. Małoletni w kontaktach z innymi małoletnimi zachowuje uprzejmość, życzliwość, nie używa wulgaryzmów, nie podnosi głosu (krzyk), wyraża się w sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi, nie wyśmiewa i nie poniża innych małoletnich.
5. Zabronione jest stosowanie jakiejkolwiek formy przemocy, z jakichkolwiek powodów, między małoletnimi.
6. Niedozwolone jest palenie papierosów, e-papierosów, picie alkoholu, używanie narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych przez małoletnich, a także ich rozprowadzanie wśród innych małoletnich, częstowanie i zachęcanie do spożywania innych małoletnich.
7. Z zastrzeżeniem przepisów prawa, małoletni nie mogą fotografować, nagrywać rozmów, filmować małoletnich oraz innych osób, a także upubliczniać takich materiałów, bez pozyskania odpowiednich zgód.
8. Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności oglądania lub słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania ich innym małoletnim, a także rozpowszechniania nieprawdziwych lub częściowo nieprawdziwych informacji dotyczących innych małoletnich oraz personelu. W razie uzasadnionego podejrzenia, że małoletni w czasie aktywności korzysta z urządzenia mobilnego w sposób niewłaściwy, personel zobowiązany jest upomnieć małoletniego, a w przypadku gdy upomnienie nie przyniesie skutku, podjąć dalszą adekwatną interwencję.

§ 9

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony lub doszło do zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego, rodzica/opiekuna prawnego małoletniego lub przez osobę trzecią, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji bezpośredniemu przełożonemu.
3. W przypadku zdarzeń wymagających natychmiastowej reakcji, w szczególności zagrożenia życia małoletniego lub grożącego mu ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, pracownik będący świadkiem zdarzenia natychmiast powiadamia odpowiednie służby dzwoniąc pod nr 112, a następnie zawiadamia bezpośredniego przełożonego i sporządza notatkę służbową.
4. W przypadku, gdy pracownik zauważy jakiekolwiek zachowania innej osoby noszące znamiona krzywdzenia małoletniego, ma obowiązek w pierwszej kolejności podjąć działania zmierzające do wyeliminowania takich zachowań, w szczególności przez zwrócenie uwagi osobie dopuszczającej się tych zachowań oraz niezwłoczne zawiadomienie bezpośredniego przełożonego. Pracownik, który był świadkiem zdarzenia sporządza notatkę służbową zawierającą opis sytuacji i przekazuje ją bezpośredniemu przełożonemu.
5. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego, np. na zajęciach grupowych:

a) pracownik reaguje i podejmuje czynności, które będą prowadziły do zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonemu małoletniemu;

b) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie, a także oddzielić od małoletniego poddawanego krzywdzeniu. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego;
c) z przebiegu zdarzenia pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i powiadomienia bezpośredniego przełożonego.

6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę bliską/rodzica/opiekuna prawnego pracownik reaguje i podejmuje czynności, które będą prowadziły do zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonemu małoletniemu:

a) pracownik podejmuje starania celem wyjaśnienia sytuacji z rodzicem/opiekunem (jeżeli istnieje taka możliwość);
b) z przebiegu zdarzenia pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i powiadomienia bezpośredniego przełożonego.

7. W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego przez pracownika osoba ta ma obowiązek do niezwłocznego zgłoszenia zaistniałej sytuacji Wójtowi Gminy Skrwilno lub bezpośredniemu przełożonemu, w celu podjęcia kroków mających na celu ocenę sytuacji.

§ 10
Edukacja personelu w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia

1. Urząd Gminy Skrwilno zapewnia personelowi edukację w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia.
2. Personel zostanie przeszkolony w zakresie stosowania Standardów.
3. Realizację obowiązku przeszkolenia personelu w zakresie stosowania Standardów nadzoruje referent ds. promocji i projektów miękkich.
4. Referent ds. promocji i projektów miękkich udostępnia personelowi wykaz lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną małoletnich oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia wraz z ich danymi kontaktowymi (tj. ośrodek pomocy społecznej, dzielnicowy, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia).

§ 11
Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Referent ds. promocji i projektów miękkich monitoruje stosowanie Standardów w Urzędzie Gminy Skrwilno.
2. Co najmniej raz na dwa lata referent ds. promocji i projektów miękkich dokonuje oceny aktualności Standardów w zakresie faktycznych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Ewaluacja Standardów, o której mowa w zdaniu pierwszym prowadzona będzie w szczególności w oparciu o analizę przepisów prawa powszechnego oraz aktów prawa wewnętrznego.

§ 12
Zasady udostępniania Standardów

1. Ze Standardami zapoznawani są: personel, podmioty współpracujące z Urzędem Gminy Skrwilno w organizowaniu działalności, o których mowa w art. 22b ust. 1 pkt 2 ustawy oraz ich personel, małoletni oraz ich rodzice albo opiekunowie prawni.

2. Zapoznanie małoletnich oraz ich rodziców albo opiekunów prawnych ze Standardami odbywa się m.in. w formie udostępnienia, o którym mowa w ust. 6.

3. Zapoznanie personelu ze Standardami następuje m.in. w formie szkoleń, o których mowa w § 10 ust. 2 oraz w formie udostępnienia, o którym mowa w ust. 6.

4. W Urzędzie Gminy Skrwilno, w miejscu przeznaczonym dla zamieszczania ogłoszeń, wywieszone są:

a) informacje o numerach bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży;

b) informacje, gdzie szukać pomocy w przypadku krzywdzenia małoletnich.

5. Informacji, o których mowa w ust. 4, udziela małoletnim, ich rodzicom albo opiekunom prawnym również personel oraz referent ds. promocji i projektów miękkich.

6. Standardy udostępnia się poprzez ich opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Skrwilno oraz w budynku Urzędu Gminy Skrwilno w miejscu przeznaczonym do zamieszczania ogłoszeń.

WÓJT

mgr inż. Dariusz Kolczyński